

Dự Án Nghiên Cứu Tình Hình Rau Củ Quả Tại Đắk Lắk, Quảng Nam & An Giang

Prepared by

- Presentation
January 2006

Prepared for

gtz

I. Giới Thiệu

5 phút

1. Lý Do Nghiên Cứu 3 tỉnh
2. Mục Tiêu Nghiên Cứu
3. Phương Pháp Nghiên Cứu

II. Kết Quả Chính

35 phút

1. Đắk Lắk
2. Quảng Nam
3. An Giang

III. Kết Luận & Kiến Nghị

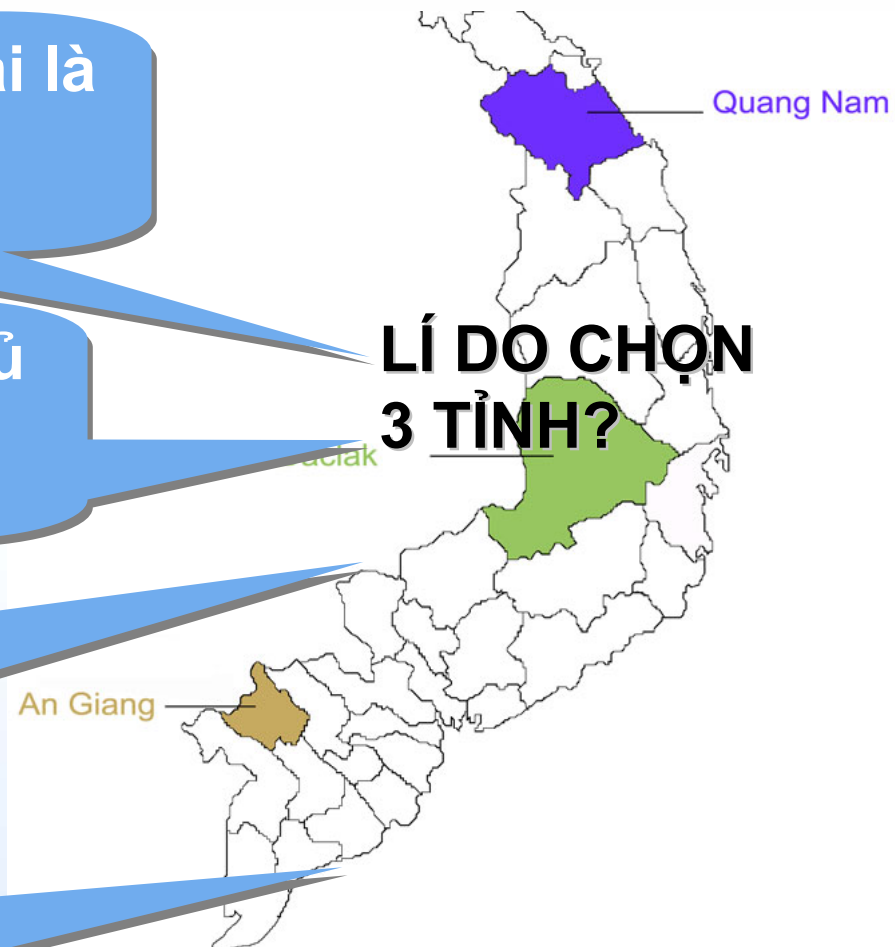
5 phút

➤ Rau củ quả chưa phải là sản phẩm mũi nhọn

➤ Chưa có một loại rau củ quả đặc trưng

➤ Thiếu thông tin/dữ liệu

Ít dự án đầu tư/hỗ trợ

Nhiệm vụ của Axis

Phần 1:

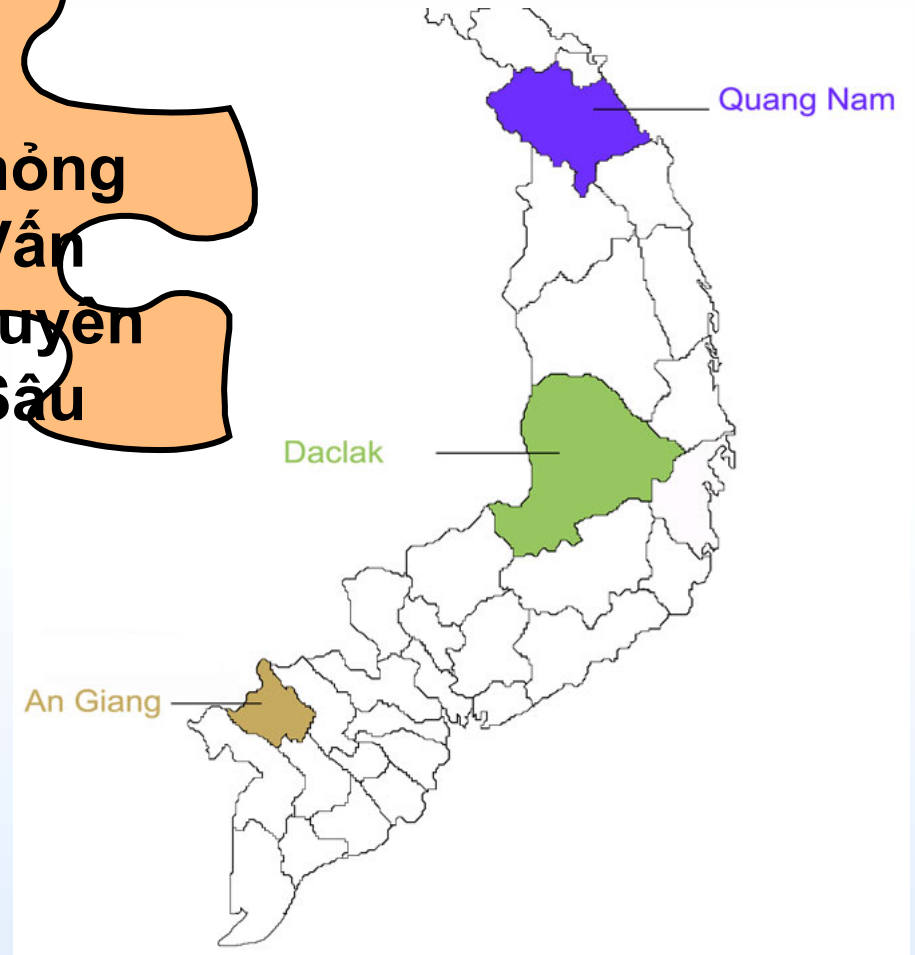
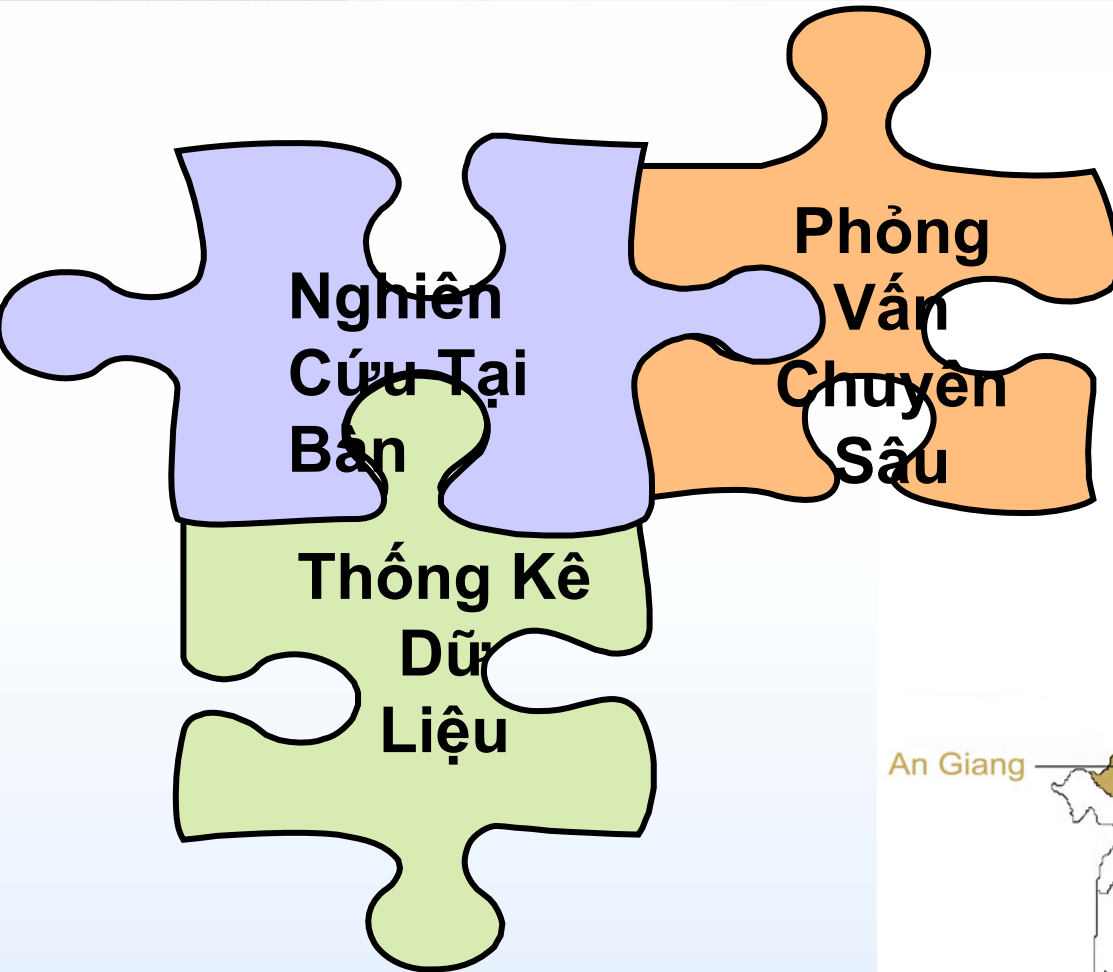
Nghiên cứu tình hình Rau Củ
Quả tại 3 tỉnh
Đánh giá và kiến nghị loại rau
quả tiềm năng

Phần 2:

Nghiên cứu chuỗi giá trị cho một
số loại rau quả đặc trưng tại 6
tỉnh phía Nam

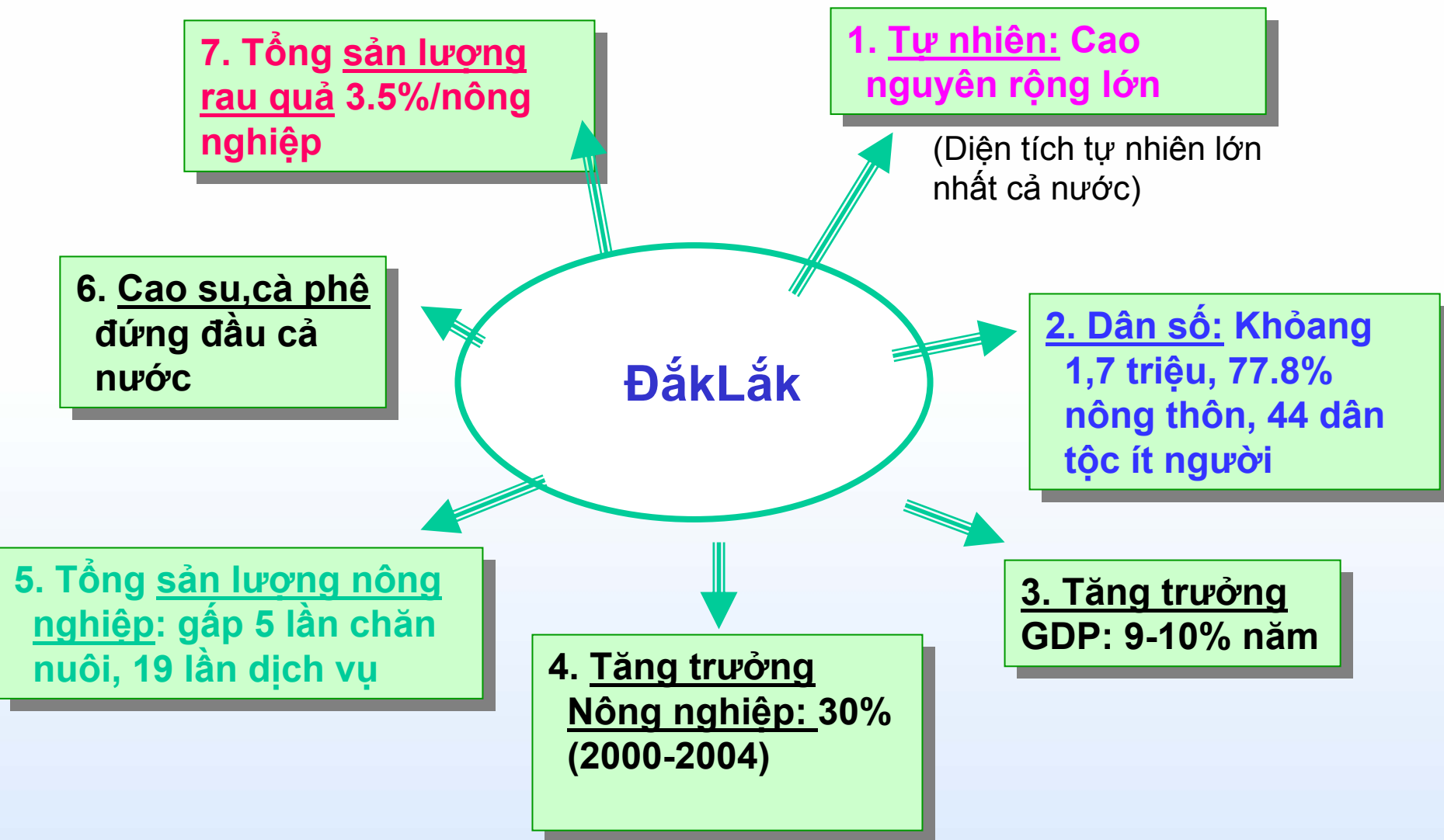
Thời gian thực hiện

Từ tháng 7/2005 đến tháng 2/2006.

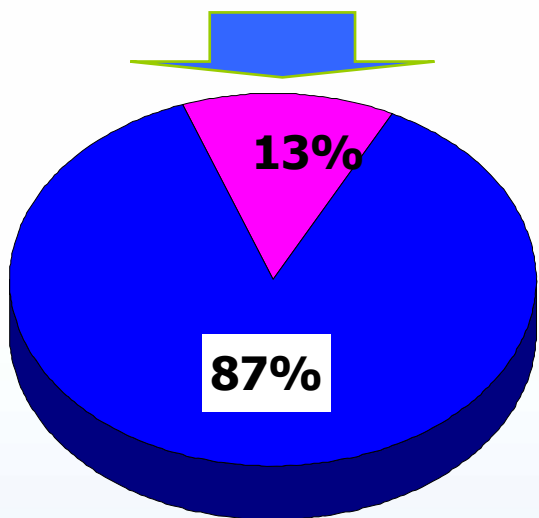
KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Tình Đắc Lắc

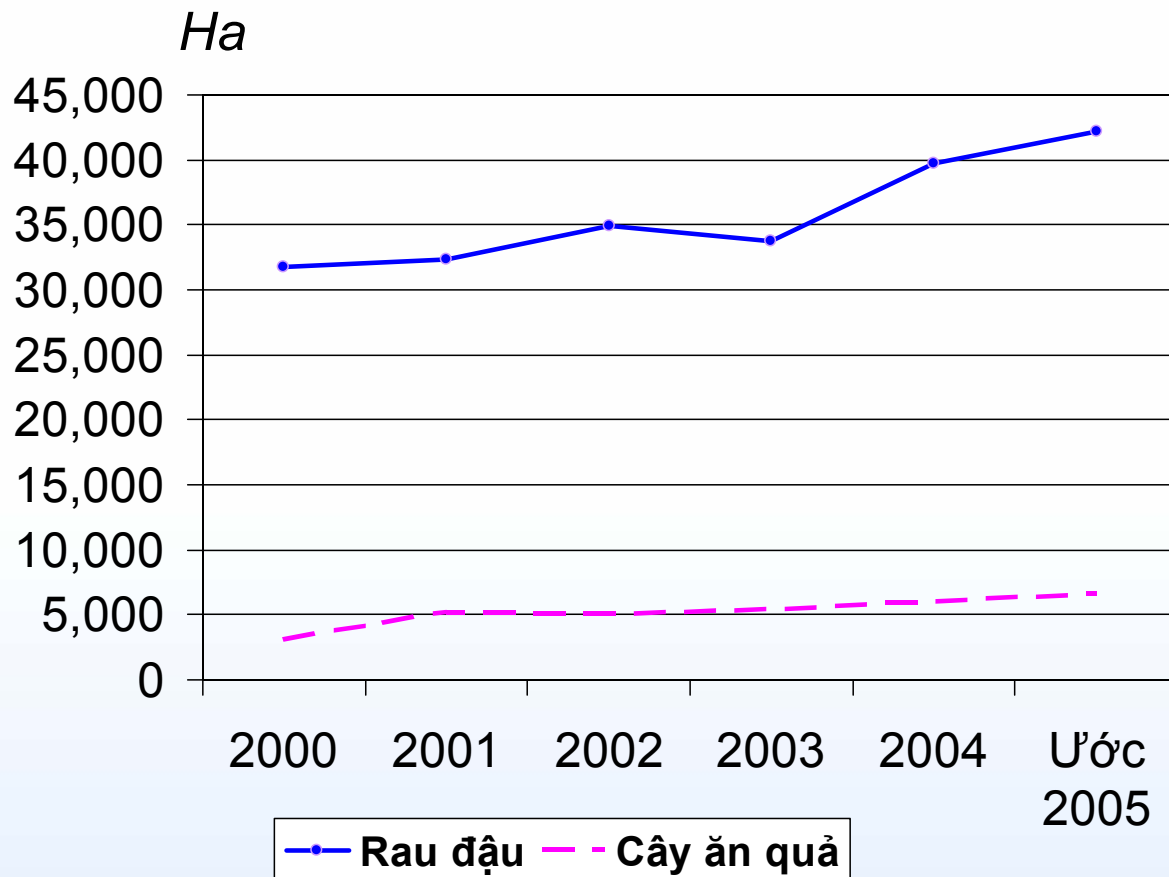

Nguồn: GSO Tỉnh Đắk Lắk 2004

Diện tích gieo trồng
2004 = 45,714 ha

■ Trái cây ■ Rau đậu

•Tốc độ tăng trưởng 2004

- Rau, củ: 17.8%
- Quả: 10%

Nguồn: GSO 2004

Đ/v: Tỷ đồng

Sản phẩm trồng trọt	2000	2001	2002	2003	2004
Tổng	5,760,285	6,577,986	6,463,741	6,348,444	7,041,742
Lúa	272,649	288,544	259,414	337,286	374,452
Ngô	191,818	207,154	325,246	503,093	474,975
Cây chát bột lấy củ	12,684	14,807	42,956	49,956	53,037
Cây công nghiệp	5,137,106	5,933,908	5,689,337	5,265,751	5,868,958
<i>Cây ăn quả</i>	<i>11,100</i>	<i>13,310</i>	<i>17,390</i>	<i>23,169</i>	<i>74,990</i>
<i>Rau đậu và gia vị</i>	<i>132,902</i>	<i>117,344</i>	<i>125,523</i>	<i>147,432</i>	<i>171,501</i>
Các cây khác	2,026	2,919	3,875	21,757	23,829

Nguồn: GSO, www.lamdongvn.com

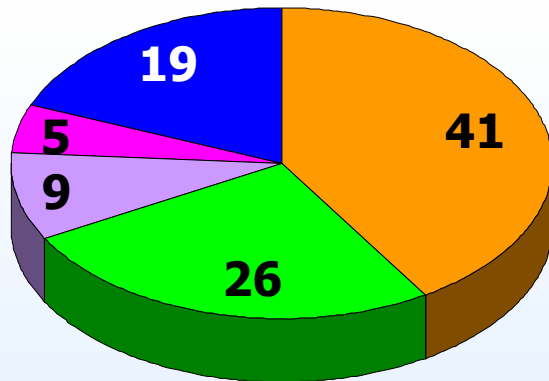
	Sản lượng (Tấn)	%
TRÁI CÂY	68,793	55.0
<i>Chuối</i>	28,231	22.6
<i>Mít</i>	17,508	14.0
<i>Sầu riêng</i>	5,996	4.8
<i>Xoài</i>	3,017	2.4
<i>Khác</i>	14,041	11.2
RAU ĐẬU	56,386	45.0
<i>Dưa chuột (dưa leo)</i>	14,406	11.5
<i>Rau muống</i>	15,595	12.5
<i>Cải bắp</i>	7,601	6.1
<i>Su hào</i>	5,826	4.7
<i>Hành tỏi</i>	2,346	1.9
<i>Cà chua</i>	10,612	8.5
Tổng	125,179	100%

Nguồn: tổng hợp GSO, Sở NN, Axis

TỔNG: 413.6 TỶ ĐỒNG

Trái Cây

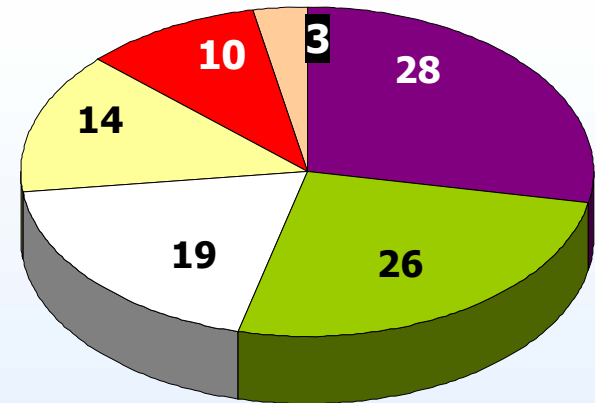
110.17 tỷ (27%)

■ Chuối
 ■ Mít
 ■ Sầu riêng
 ■ Xoài
 ■ Khác

Rau Đậu

303.5 tỷ (73%)

■ Rau muống
 ■ Dưa leo
 ■ Cà chua
 ■ Cải bắp
 ■ Su hào
 ■ Khác

Nguồn: tổng hợp GSO, Sở NN, Axis

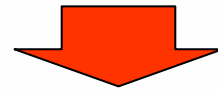
KHÁCH QUAN:

Tiếp giáp Lâm
Đồng, tỉnh
đứng đầu về
rau củ trong cả
nước

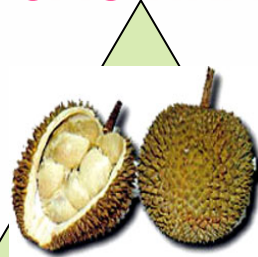
CHỦ QUAN:

- Thói quen và tập quán của người dân Đắk Lắk
- Địa hình, đường xá và vận chuyển rau trong ngày
- Đất đỏ bazan và các loại cây ăn trái có khả năng xuất khẩu

TRÁI CÂY = TIỀM NĂNG HƠN RAU CỦ

**TIỀM NĂNG
CAO NHẤT**

1. Sầu Riêng

- ✓ Trái cây đắt tiền, tính dược học cao
- ✓ Dễ trồng, ít đòi hỏi công chăm sóc, phù hợp với thổ nhưỡng (đất đỏ Bazan) của Đặc Lắc
- ✓ Dễ bảo quản và vận chuyển
- ✓ Hiệu suất kinh tế: 200-250 triệu/ha
- ✓ Nhu cầu nội địa & xuất khẩu cao (Dạng quả tươi và sấy khô)
- ✓ Là 1 trong 16 mặt hàng đang chờ được xét duyệt xuất khẩu sang Mỹ
- ✓ Đang trồng thử nghiệm chương trình VAC, Cty Đoàn Kết, Cty Tháng Mười, Phước An v.v.

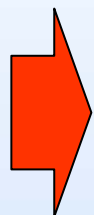

Giống Sầu Riêng Đặc điểm	Sữa hạt lép Bến Tre	Hạt lép Đồng Nai	Mon Thong	Sáu Ri
Dạng quả	hình cầu	hình elip	hình trụ	hình elip
Dạng gai	tù, thưa	nhọn, dày	nhọn, TB	nhọn, TB
Màu quả	xanh	xanh đậm	xanh vàng	xanh xám
Số hạt/trái	6-25	8-10	9-12	10-16
Màu cơm	vàng sáng	vàng	vàng	vàng
Độ mềm	rất mềm	mềm	mềm	rất mềm
Độ ráo	dính	ráo	ráo	ráo
Xơ	không	không	rất ít	không
Mùi	thơm	thơm	trung bình	thơm
Vị	béo ngọt	béo ngọt	béo ngọt	béo ngọt
Năng suất (trái/cây)	90-120	100-150	60-80	100-150
Trọng lượng quả	3,1 kg	1,88 kg	2,5-4,5 kg	2-2,5 kg
Tỷ lệ cơm (%)	28,8	29,6	39,6	34,0

Nguồn: www.lamdong.gov.vn

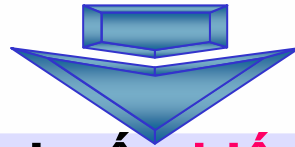
2. Quả Bơ

- Hàm lượng dinh dưỡng cao nhất
- Dễ ăn tươi và chế biến
- Là một trong 9 loại trái cây được ưu tiên phát triển tại Việt Nam (chương trình 2010)
- Bơ Đặc Lắc đạt giải thưởng/bằng khen trong các hội thi trái cây phía Nam (2000, 2004)
- Có thể trồng xen kẽ vườn cây cà phê hoặc thay thế khi giá cà phê thất thường

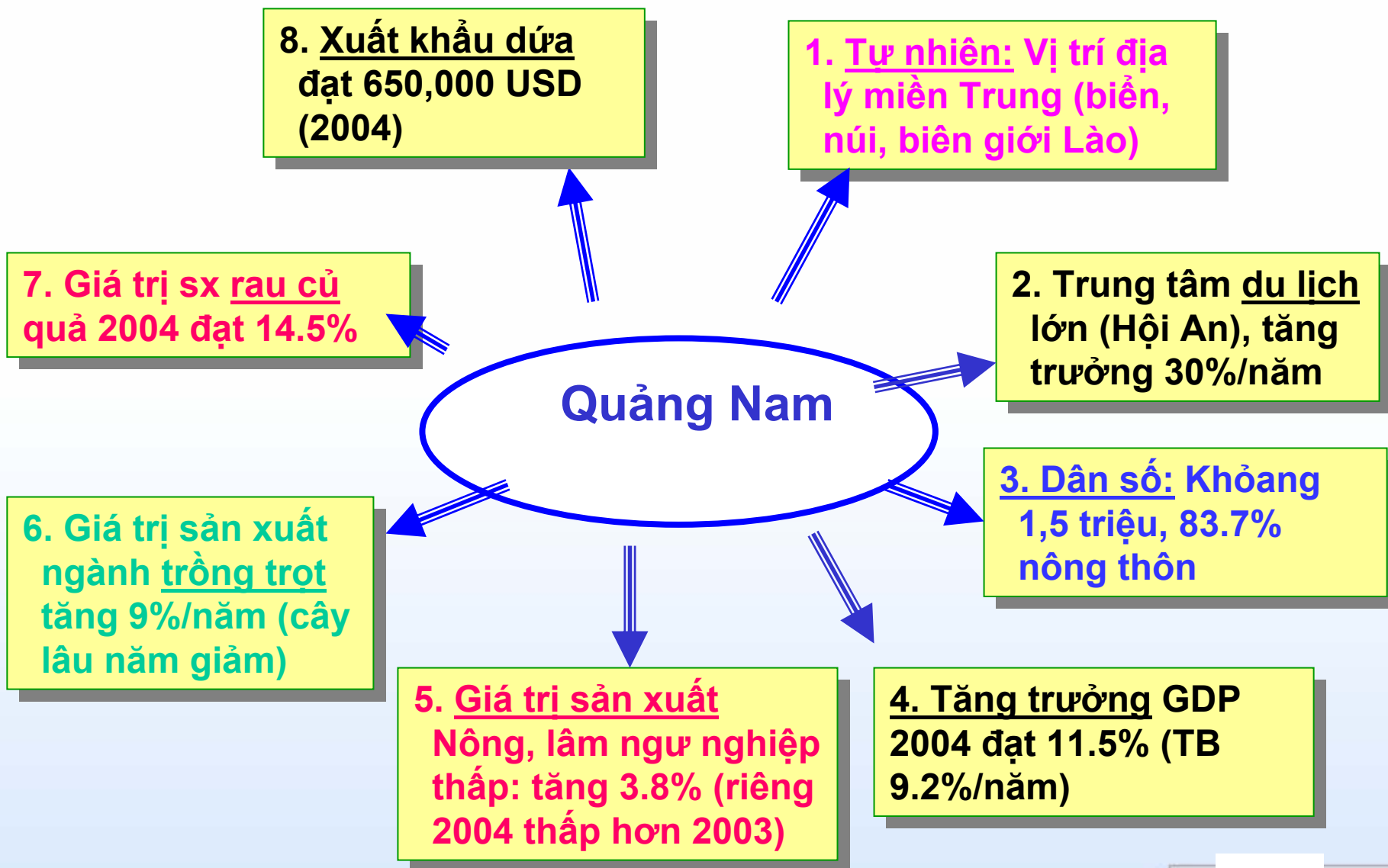
Concern: Giá thu mua và tiêu thụ nội địa thấp, cần thị trường xuất khẩu

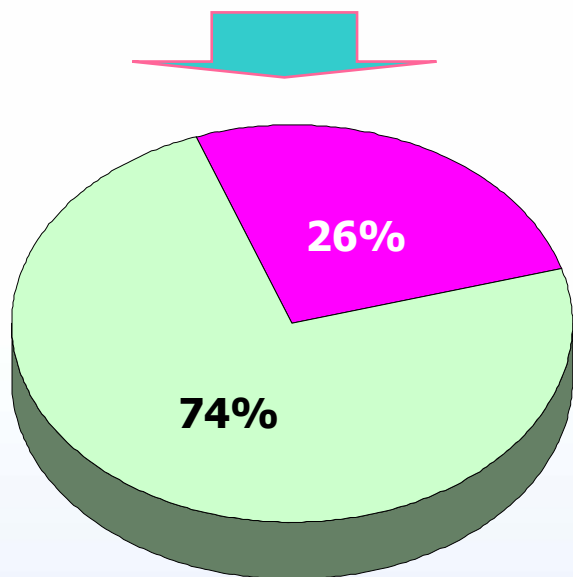

1. Phổ biến và tập huấn kiến thức/kĩ năng trồng hai loại trái cây này xen kẽ vào vườn cà phê
2. Kết hợp với trường ĐH Ban Mê Thuật phát triển dự án trồng cây Bơ giống ghép
3. Trồng trên diện tích rộng (100 ha rồi nâng lên 1000 ha – xuất khẩu)
4. Cung cấp thêm thông tin về các sản phẩm chế biến từ hai loại trái cây này, và bảo quản trái bơ tươi
5. Gọi đầu tư cho nhà máy chế biến trái cây Tâm Thắng
6. Xây dựng thương hiệu cho Bơ Đắc Lắc
7. Tìm thị trường xuất khẩu cho trái bơ

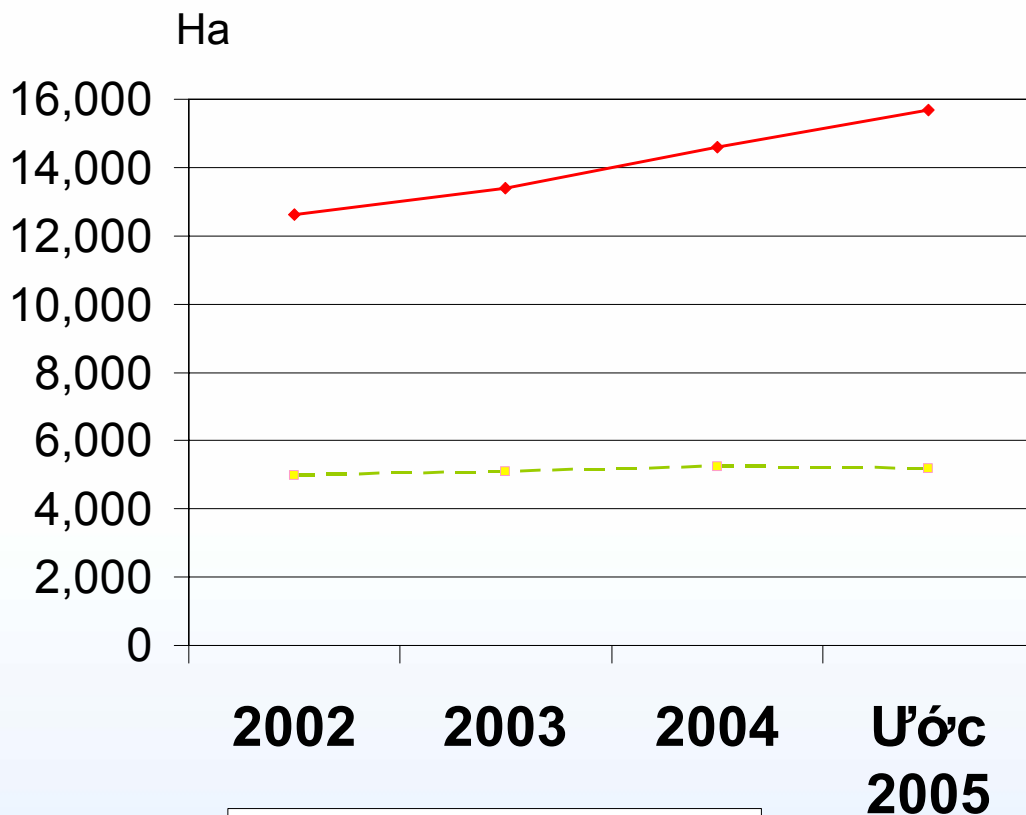
2. Tỉnh Quảng Nam

**Diện tích gieo trồng
2004 = 19,844 ha**

Trái cây Rau đậu

Rau đậu Cây ăn quả

• **Tốc độ tăng trưởng 2004**

• Rau: 15%

• Quả: 3 %

Nguồn: GSO

Đ/v: Tỷ đồng

Năm	2002	2003	2004
Tổng số	1,381,776	1,488,959	1,640,601
I. Cây hàng năm	1,159,948	1,303,272	1,479,495
1 Cây lương thực có hạt	843,596	974,087	1,100,745
2. Cây rau đậu	198,070	202,201	222,367
3. Cây công nghiệp hàng năm	116,199	124,786	154,263
4. Các hàng năm khác	2,084	2,197	2,121
II. Cây lâu năm	205,093	168,635	147,515
1. Cây công nghiệp lâu năm	25,096	27,593	22,558
2. Cây ăn quả	122,527	127,281	114,424
3. Cây lâu năm khác	57,470	13,761	10,532
III. SP phụ trồng trọt	16,734	17,052	13,592

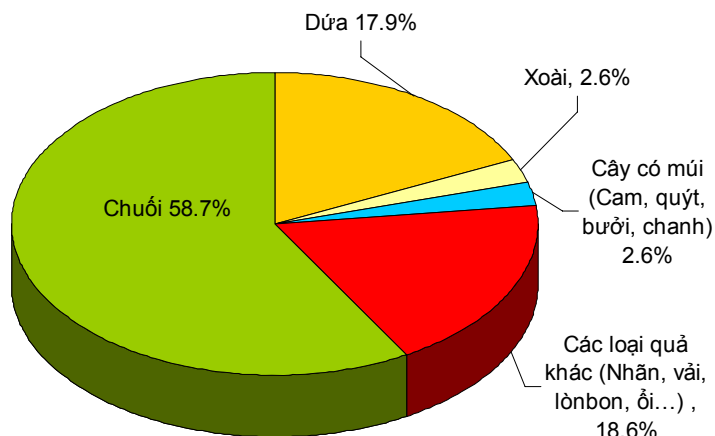
(nguồn: Niên giám thống kê Quảng Nam 2004)

	Sản lượng (Tấn)	%
TRÁI CÂY (Tấn)	170,282	57
<i>Chuối</i>	100,000	33
<i>Dứa</i>	30,460	10
<i>Xoài</i>	4,500	1
<i>Cây có múi</i>	4,360	1
<i>Khác</i>	30,962	10
RAU ĐẬU	130,680	43
<i>Rau ăn lá</i>	78,408	26
<i>Rau ăn quả</i>	32,670	11
<i>Khác</i>	19,602	7
Tổng	300,962	100%

TỔNG: 336,8 tỷ

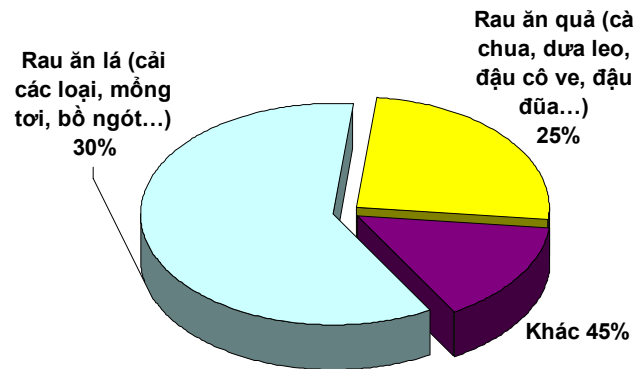
Trái Cây

114,424 tỷ (34%)

Rau Đậu

222,4 tỷ (66%)

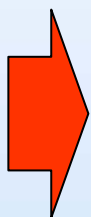
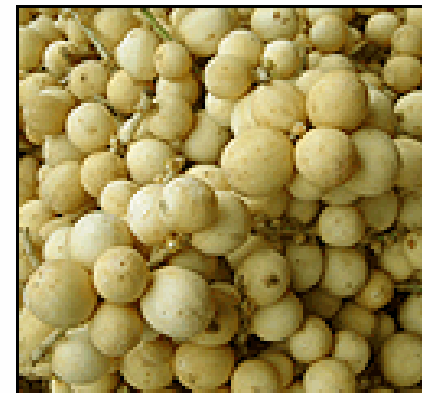
**TIỀM NĂNG
CAO NHẤT**

1. Lòn Bòn

- ❖ Là trái cây đặc sản nổi tiếng của tỉnh QN
- ❖ Gắn liền với truyền thuyết vua Gia Long, du lịch QN
- ❖ Hiện đã và đang trồng nhiều ở Đại Lộc, kế hoạch gia tăng diện tích đến 2010
- ❖ Đơn giản, dễ trồng, có thể trồng xen măng cụt, sầu riêng
- ❖ Hiệu quả kinh tế: khoảng 14 tấn/ha, đạt 100 -120 triệu/ha/vụ)

Concern: Mức độ tiêu thụ nội địa còn thấp
Thời gian thu hoạch lâu
Chất lượng trái chưa đồng đều

2. Sầu riêng

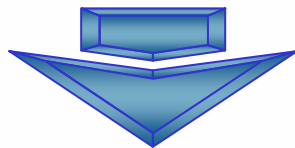
- Phù hợp với thổ nhưỡng QN
- Cho trái nghịch vụ với sầu riêng miền Nam
- Nhu cầu thị trường miền Nam cao, nhất là tp HCM, có giá trị xuất khẩu tốt
- Sản lượng không thua kém miền Nam, khoảng 15-20 tấn/ha nếu trồng trọt và chăm sóc tốt đạt giá trị 250-350 triệu/ha (giống Chín Hóa, Monthong)

Concern: Thời gian thu hoạch lâu (4-5 năm mới có trái)

3. Mãng cụt

- Là trái đặc sản
- Có giá trị trong công nghiệp nhuộm (vỏ)
- Giá trị sx cao, sản lượng khoảng 25 tấn/ha, có thể đạt 300-350 triệu/ha)

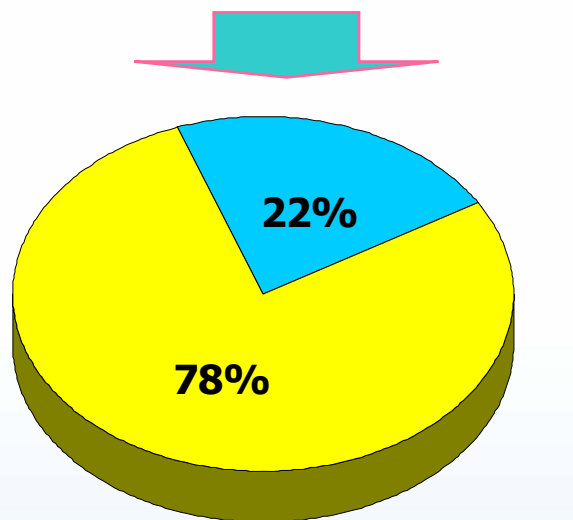

1. Hỗ trợ vốn thành lập **vườn giống** cây ghép tại Quảng Nam (Bòn Bon, Bưởi)
2. Hỗ trợ **dự án** trồng Bòn Bon tại Đại Lộc, mở rộng thêm các huyện khác
3. Phổ biến và tập huấn **kiến thức/kỹ năng** trồng trọt, chăm sóc, thu hoạch & bảo quản trái cây (nói chung) và Bòn Bon (nói riêng)
4. Đẩy mạnh công suất của **nhà máy** chế biến trái cây tỉnh Quảng Nam (Dứa, chuối, xòai v.v.)
5. Xây dựng **thương hiệu** cho Dứa, Bòn Bon

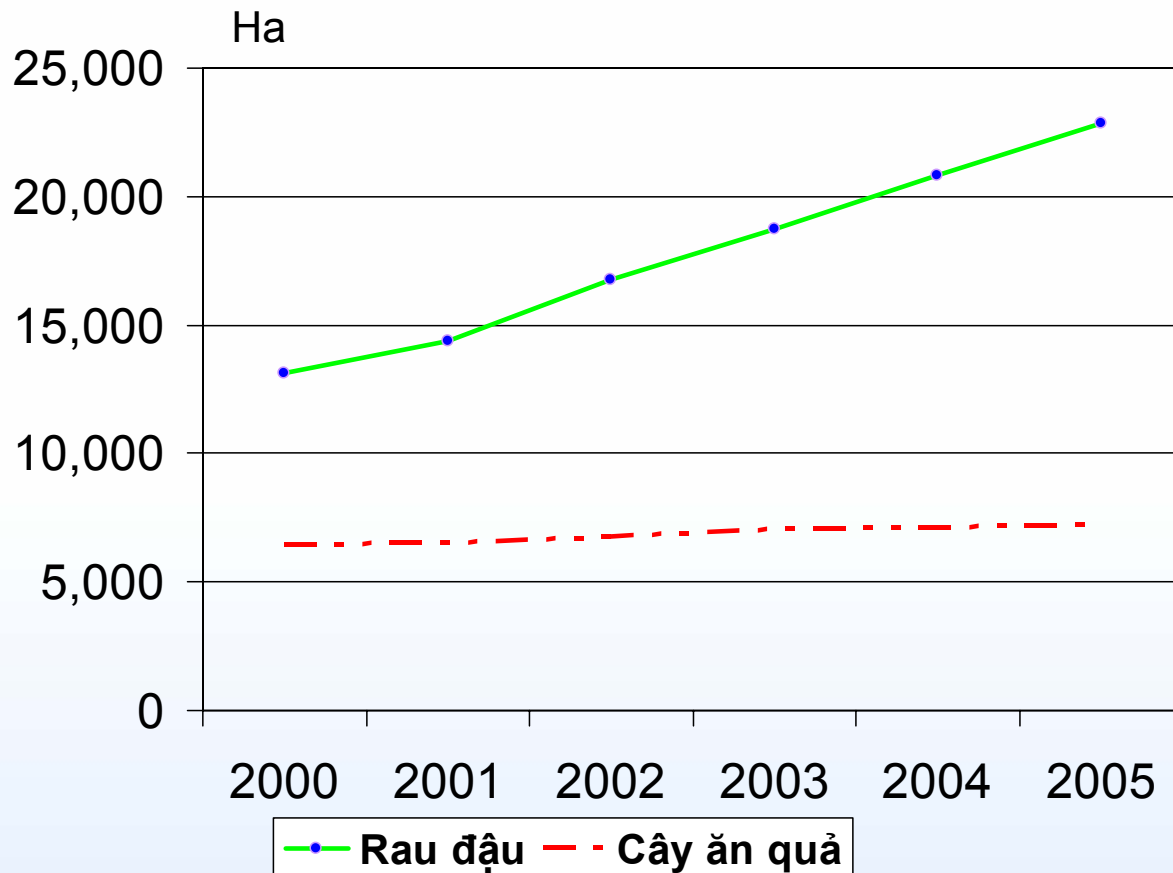
3. Tỉnh An Giang

**Diện tích gieo trồng
2004 = 32,456 ha**

Trái cây Rau đậu

•Tốc độ tăng trưởng 2004

•Rau: 12%

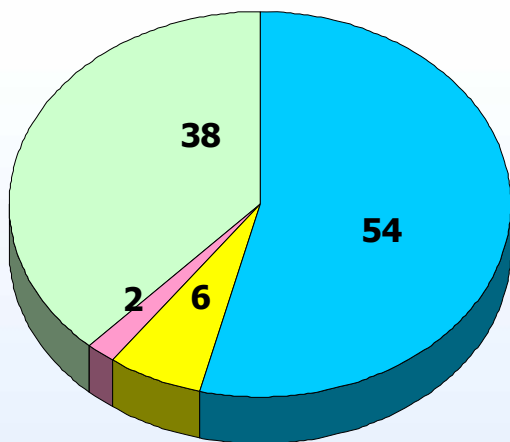
•Quả: 1%

Nguồn: GSO

	Sản lượng (Tấn)	%
TRÁI CÂY (Tấn)	79,666	13.5
<i>Chuối</i>	<i>43,020</i>	<i>7.3</i>
<i>Xoài</i>	<i>4,779</i>	<i>0.8</i>
<i>Mãng cầu</i>	<i>1,593</i>	<i>0.3</i>
<i>Khác</i>	<i>30,273</i>	<i>5.1</i>
RAU ĐẬU	510,000	86.5
<i>Cải lá</i>	<i>99,920</i>	<i>16.9</i>
<i>Bầu bí mướp</i>	<i>39,500</i>	<i>6.7</i>
<i>Bắp cải</i>	<i>41,471</i>	<i>7.0</i>
<i>Hành tỏi</i>	<i>31,781</i>	<i>5.4</i>
<i>Khác (Dưa leo, cà chua, đậu nành...)</i>	<i>397,800</i>	<i>67.5</i>
Tổng	589,666	100%

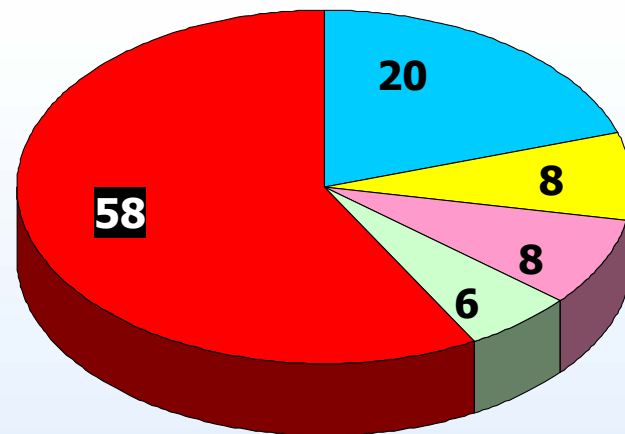
TỔNG: Khoảng 1,526 TỶ

Trái Cây
335 Tỷ (22 %)

Chuối Xoài Mãng cầu Khác

Rau Đậu
1,191 tỷ (88%)

Cải lá Đậu Bắp cải Hành tỏi Khác

Nguồn: tổng hợp GSO, Sở NN, Axis

**RAU CỦ = TIỀM
NĂNG HƠN TRÁI
CÂY**

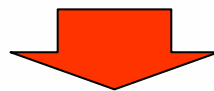
➤ Điều kiện tự nhiên thuận lợi (kênh rạch, mùa nước)

➤ Diện tích gieo trồng rau lớn (tự nhiên, đồng lúa, mặt nước)

➤ Kinh nghiệm trồng trọt đa dạng loại rau

➤ Kinh nghiệm xuất khẩu & thị trường

➤ Đã có 2 nhà máy chế biến rau quả đông lạnh thuộc Antesco

**TIỀM NĂNG
CAO NHẤT**

- Kinh nghiệm trồng trọt lâu năm
- Nhu cầu xuất khẩu cao, tiêu thụ mạnh tại thị trường Châu Âu (Hiện = 60% so với tổng sản lượng rau quả xuất khẩu An Giang)
- Mới chỉ cung ứng được 22% công suất nhà máy
- Điều kiện trồng dễ dàng, thuận lợi (có thể trồng xen canh trên đất lúa)
- Thời gian thu hoạch ngắn (tối thiểu 45 ngày), vòng vốn nhanh
- Có mức lãi hợp lý (khoảng 24 triệu/ha)
- Có thể kết hợp giữa trồng (lấy trái non) và chăn nuôi (thân cây)

1. Bắp Non

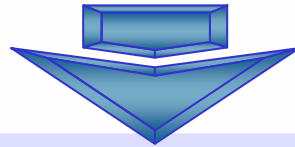
- Có thể tận dụng rơm rạ vụ Hè-Thu để trồng
- Đơn giản, dễ trồng và nhanh thu hoạch
- Hiệu quả kinh tế cao (khoảng 20triệu /ha)

2. Năm

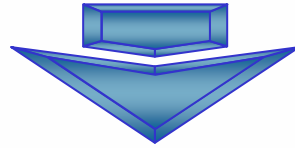

Concern: Bảo quản và vận chuyển

1. Các biện pháp **giảm nhẹ thiệt hại** + kỹ thuật trồng trọt **mùa nước nổi**
2. Bồi dưỡng cách thức **bảo quản, tồn trữ** rau quả sau thu hoạch và vận chuyển (ghe thuyền..)
3. Hỗ trợ **cơ sở sơ chế, điểm tập kết** cho các HTX và nông dân (ngoài Antesco)
4. Xây dựng **thương hiệu** cho Bắp non, nấm & xòai Thanh Ca
5. Tiếp tục triển khai và phát triển **chương trình GAP** cho rau củ quả An Giang

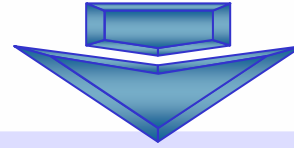
KẾT LUẬN & KIẾN NGHỊ

ĐẮKLẮK = BƠ & SÀU RIÊNG(+++)

QUẢNG NAM = BÒN BÓN (+)

**AN GIANG = RAU CỦ (bắp non, nấm)
(++++)**

***Xây Dựng Index Tổng Hợp: Tính Năng
Lực Cạnh Tranh Của Từng Loại Rau Củ
Quả Việt Nam***

TT	Tiêu chí đo lường	Rất lâu/ khó/ít	Hơi lâu/ khó/ ít	Bình Thườn g	Hơi nhanh/ dễ/nhi ều	Rất nhanh/d ễ/ nhiều
1	Thời gian cho trái/sản phẩm (Lâu/mau)	1	2	3	4	5
2	Việc chăm sóc, chống sâu bệnh (dễ/khó)	1	2	3	4	5
3	Vận chuyển(dễ/khó)	1	2	3	4	5
4	Bảo quản (dễ khó)	1	2	3	4	5
5	Khả năng chế biến (nhiều/ít)	1	2	3	4	5
6	Độ lệch giá (lớn nhỏ)	1	2	3	4	5
7	Sản lượng/ha (cao thấp)	1	2	3	4	5
8	Lợi nhuận/ha (cao thấp) v.v.	1	2	3	4	5
9	Khả năng xuất khẩu	1	2	3	4	5

- ❖ **TIÊU CHÍ ĐO LƯỜNG**
- ❖ **MẪU NGHIÊN CỨU**
- ❖ **CÁC PHƯƠNG PHÁP PHÂN TÍCH**
  - **Phần Trăm (%)**
  - **Giá Trị Trung Bình (Mean Score)**
  - **Sự chênh lệch khác biệt (Significance Test)**
  - **Phân tích các nhân tố ảnh hưởng (Factor Analysis)**
  - **Các phương pháp khác**

Xin Cám Ơn!

Công ty Nghiên Cứu Thị Trường
Axis Research Ltd.

323B/31A Đào Duy Anh street, 9 Ward,
Phú Nhuận district, HCM city

Phone number: 08-9973537/9973538

Fax: 08-8479078

Email: axisco@hcm.vnn.vn

Website: axisco-research.com